

TARYBOS REKOMENDACIJA

2017 m. liepos 11 d.

dėl 2017 m. Ispanijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2017 m. Ispanijos stabilumo programos

(2017/C 261/08)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ⁽²⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2016 m. lapkričio 16 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2017 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2017 m. kovo 9–10 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2016 m. lapkričio 16 d. Komisija, remdamasi Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011, priėmė išpėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Ispanija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos; tą rekomendaciją Europos Vadovų Taryba patvirtino 2017 m. kovo 9–10 d. 2017 m. kovo 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos (toliau – euro zonai skirta rekomendacija) ⁽³⁾;
- (2) kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į glaudžias ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomikos sąsajas, Ispanija turėtų užtikrinti, kad euro zonai skirta rekomendacija būtų visiškai ir laiku įgyvendinta, kaip nurodyta toliau išdėstytoje 1–3 rekomendacijose;
- (3) 2017 m. vasario 22 d. paskelbta 2017 m. Ispanijos ataskaita. Joje įvertinta Ispanijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2016 m. liepos 12 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas, veiksmai, kurių Ispanija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas šaliai skirtas rekomendacijas, ir Ispanijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“. Į ją įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai, kurie taip pat buvo paskelbti 2017 m. vasario 22 d. Remdamasi savo analize, Komisija padarė išvadą, kad

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.⁽²⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 25.⁽³⁾ OL C 92, 2017 3 24, p. 1.

Ispanijoje yra susidarę tarpvalstybinės svarbos makroekonominiai disbalansai. Visų pirma, dėl einamosios sąskaitos pertekliaus Ispanijos grynųjų išorės išpareigojimai nors ir mažėja, tačiau tebėra dideli ir šaliai kelia riziką, susijusią su rinkos nuotaikų pokyčiais. Privačiojo sektoriaus, ypač įmonių, skola labai sumažėjo, tačiau namų ūkių skola tebėra didelė. Pagrindiniu skolos mažinimo veiksniu tapo ekonomikos augimas, bet fiskalinio tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu tebėra didelė. Itin svarbu imtis veiksmų, kad būtų sumažinta neigiamų disbalanso padarinių Ispanijos ekonomikai ir, atsižvelgiant į šalies ekonomikos dydį bei tarpvalstybinę svarbą, visai ekonominei ir pinigų sąjungai rizika. Finansų sektorius išliko ypač stabilus: prie to prisidėjo vykdomas jo restruktūrizavimas, mažos finansavimo sąnaudos ir ekonomikos atsigavimas. Per pastaruosius metus buvo sparčiai kuriamos darbo vietos ir greitai sumažėjo nedarbas, bet jis tebėra labai didelis. Darbo rinkos reformos ir darbo užmokesčio augimo ribojimas buvo spartaus darbo vietų kūrimo ir konkurencingumo augimo veiksniai per pastaruosius metus;

- (4) Ispanija pateikė 2017 m. nacionalinę reformų programą 2017 m. balandžio 28 d., o 2017 m. stabilumo programą – 2017 m. balandžio 29 d. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (5) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013⁽¹⁾ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė Priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (6) šiuo metu Ispanijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto korekcinė dalis. Pagal savo 2017 m. stabilumo programą Ispanija planuoja perviršinį deficitą panaikinti ne vėliau kaip 2018 m., atsižvelgdama į 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendimą, kuriuo Ispanija įspėjama, kad imtųsi deficito mažinimo priemonių, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti (2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendimas). Numatoma, kad nominalus deficitas toliau mažės ir 2020 m. sieks 0,5 % BVP. 2017 m. Stabilumo programoje pateiktos išlaidų prognozės apima neapibrėžtųjų išpareigojimų, kurie susiję su greitkeliais ir finansų sektoriumi ir kurie 2017 ir 2018 m. atitinkamai sudaro beveik 0,4 ir 0,2 % BVP, padengimą. Vidutinės trukmės biudžeto tikslo – struktūriniu požiūriu subalansuoto biudžeto – per 2017 m. stabilumo programos laikotarpį pasiekti neplanuojama. Numatoma, kad perskaičiuotas struktūrinis balansas⁽²⁾ 2020 m. sieks -1,9 % BVP. Pagal 2017 m. stabilumo programą numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos su BVP santykis sieks 98,8 % 2017 m., 97,6 % 2018 m. ir 92,5 % 2020 m. 2017 m. stabilumo programoje pateiktos makroekonominės prielaidos yra tikėtinos iki 2018 m., o vėliau tampa gana palankios. Apskritai planuojamas tikslų įgyvendinimas vis dar priklauso nuo tvirtos ekonominės perspektyvos, o šioje srityje esama rizikos. Kita fiskalinių tikslų įgyvendinimui kylanti rizika yra susijusi su neapibrėžtumu dėl neseniai priimtų mokesčių priemonių poveikio. Be to, atsižvelgiant į numanomą neapibrėžtųjų išpareigojimų (kurie į Komisijos 2017 m. pavasario prognozę neįtraukti) padengimą, 2017 m. stabilumo programos įgyvendinimas priklauso nuo kur kas didesnio išlaidų ribojimo 2017 ir 2018 m., nei numatoma pagal Komisijos prognozę. Galiausiai priemonės, kurių reikia norint pasiekti planuojamus deficito tikslus 2018 m., dar nėra konkretizuotos;
- (7) 2016 m. rugpjūčio 8 d. Taryba nurodė Ispanijai ne vėliau kaip 2018 m. ištaisyti perviršinio deficito padėtį, ir, konkrečiai, valdžios sektoriaus deficitą sumažinti iki 4,6 % BVP 2016 m., 3,1 % BVP 2017 m. ir 2,2 % BVP 2018 m. Remiantis atnaujinta Komisijos 2016 m. pavasario prognoze, šis valdžios sektoriaus balanso pagerėjimas laikytas atitinkančiu struktūrinio balanso pablogėjimą 0,4 % BVP 2016 m. ir 0,5 % BVP pagerėjimą tiek 2017 m., tiek 2018 m. 2016 m. Ispanijos nominalus deficitas pasiekė 4,5 % BVP, t. y. buvo šiek tiek mažesnis už 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendime nustatytą tikslą. Darant prielaidą, kad politika nesikeis, pagal Komisijos 2017 m. pavasario prognozę numatoma, kad nominalus deficitas sumažės iki 3,2 % BVP 2017 m. ir dar labiau

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽²⁾ Pagal ciklą pakoreguotas balansas (atėmus vienkartines ir laikinas priemones), Komisijos tarnybų perskaičiuotas taikant bendrai sutartą metodiką.

sumažės iki 2,6 % BVP 2018 m., t. y. atitinkamai 0,1 % ir 0,4 % BVP viršys nominalaus deficito tikslus, nustatytus 2017 m. stabilumo programoje ir nurodytus Tarybos. Kitaip nei pagal 2017 m. stabilumo programą, pagal prognozę nėra daroma prielaida, kad minėtus neapibrėžtuosius išpareigojimus reikės padengti. Tikimasi, kad bendras 2016–2017 m. fiskalinių pastangų tikslas bus beveik pasiektas, tačiau darant prielaidą, kad politika nesikeis, numatoma, kad 2018 m. jos nesieks 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendime rekomenduojamo dydžio. Be to, 2016 m. rugpjūčio mėn. Taryba Ispanijos paprašė imtis fiskalinės sistemos gerinimo priemonių, tačiau 2017 m. stabilumo programoje nepranešama apie planus didinti Stabilumo įstatyme nustatytos išlaidų taisyklės indėlį į viešųjų finansų tvarumą. Apskritai Taryba mano, kad reikės papildomų priemonių, ypač 2018 m., siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Stabilumo ir augimo pakto nuostatų ir visų pirma 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendimo sąlygų;

- (8) Ispanija vis dar neturi aiškos ir nuoseklios viešųjų pirkimų politikos sistemos, kuria būtų užtikrinta teisinė atitiktis, didelė konkurencija ir ekonominis efektyvumas, visų pirma taikant veiksmingus *ex ante* ir *ex post* kontrolės mechanizmus, taip pat užtikrinant didesnę skaidrumą ir koordinavimą visose perkančiose organizacijose ir subjektuose visais valdžios lygmenimis. 2017 m. Vyriausybė pasiūlė keletą priemonių, kuriomis būtų pagerinta viešųjų pirkimų priežiūros sistema; jas dar turi patvirtinti parlamentas;
- (9) Ispanija padarė pažangą kovos su korupcija srityje, ypač kiek tai susiję su administracinių sprendimų priėmimo skaidrumu, ir konkrečiau – priimdama teisės aktus dėl partijų finansavimo skaidrumo, turto deklaravimo ir interesų konfliktų. Dabar daugiau dėmesio bus skiriama šioms priemonėms įgyvendinti. Vis dėlto, nepaisant korupcijos tyrimų, apimančių vietos ir regioninio lygmenų bylas, suaktyvėjimo, specialiai pritaiktų prevencinių strategijų, kuriomis būtų mažinama korupcijos rizika, tais valdžios lygmenimis neparengta, taip pat nėra ir bendros prevencinės visų valdžios lygmenų strategijos. Dėl kitų trūkumų, pavyzdžiui, dėl informatorių apsaugos teisės aktų spragų, neseniai įsteigto Interesų konfliktų biuro nepriklausomybės laipsnio ir nepakankamo lobizmo reguliavimo, konkrečių tolesnių veiksmų dar nesiimta. Dar viena problema – ilga su korupcijos bylomis susijusio teismo proceso trukmė. 2015 m. buvo iš dalies pakeistas Baudžiamojo proceso įstatymas siekiant apriboti tyrimams skirtą laiką ir sutrumpinti nepagrįstą baudžiamojo proceso vilkinimą. Tačiau dėl to galėtų padidėti rizika, kad procesinių terminų neužteks sudėtingoms korupcijos byloms išnagrinėti, jei paaiškėtų, kad nuostatos, pagal kurias leidžiama pratęsti terminus, bus ribojamojo pobūdžio;
- (10) nepaisant Sąjungos vidurkį atitinkančio standartinio PVM tarifo ir nedidelės bei mažėjančios PVM nepriemokos, Ispanijos gaunamos PVM pajamos yra santykinai mažos. Tai daugiausia lemia tai, kad Ispanija per dažnai atleidžia nuo mokesčio arba taiko sumažintą jo tarifą įvairiems produktams ir paslaugoms. Todėl 2014 m. Ispanijos politikos atotrūkis buvo didžiausias Sąjungoje (59 %, palyginti su maždaug 44 % ES vidurkiu). Ispanijos gaunamos su aplinka susijusių mokesčių pajamos irgi yra vienos mažiausių Sąjungoje, nors keletą pastarųjų metų imtasi priemonių, daugiausia energetikos sektoriuje. Apmokestinus taršą ir išteklius galima gauti daugiau pajamų, o tai labai naudinga visuomenei ir aplinkai. Be to, yra norminių skirtumų, dėl kurių regioniniu lygmeniu nevienodai traktuojami tam tikri aplinkosaugos mokesčiai. Kalbant apie išlaidas, Vyriausybė įpareigojo Ispanijos nepriklausomą fiskalinę įstaigą AIReF atlikti išlaidų peržiūrą, apimančią visus valdžios sektoriaus lygmenis. Peržiūra gali padėti nustatyti sritis, kuriose lėšų poreikis būtų galima patenkinti efektyviau panaudojant išteklius;
- (11) per pastaruosius metus buvo sparčiai kuriamos darbo vietos – tą skatino darbo rinkos reformos ir darbo užmokesčio augimo ribojimas. Nedarbas greitai mažėjo, bet tebėra vienas didžiausių Sąjungoje, visų pirma tarp jaunimo ir žemos kvalifikacijos asmenų, o dėl to kyla atitrūkimo nuo darbo rinkos rizika. Beveik pusė bedarbių darbo neturėjo daugiau nei metus. Ispanija imasi priemonių jaunimui remti, visų pirma išplėsdama Jaunimo garantijų ⁽¹⁾ tinkamumo kriterijų taikymo sritį, ir ilgalaikiams bedarbiams skirtai individualiai paramai stiprinti. Jų veiksmingumas taip pat priklauso nuo regioninių užimtumo tarnybų veiklos rezultatų. Yra galimybių stiprinti jų bendradarbiavimą su socialinėmis tarnybomis, siekiant teikti daugiau paslaugų darbo ieškantiems asmenims, visų pirma ilgalaikiams bedarbiams ir pajamų garantavimo schemų dalyviams. Be to, būtų galima stiprinti viešųjų užimtumo tarnybų bendradarbiavimą su darbdaviais, visų pirma didinant užimtumo tarnybų tvarkomų laisvų darbo vietų dalį;
- (12) Ispanijoje laikino darbo dalis yra viena didžiausių Sąjungoje, o daugelio laikinųjų sutarčių trukmė labai trumpa. Perėjimo nuo laikinųjų prie nuolatinių darbo sutarčių rodikliai labai maži, palyginti su Sąjungos vidurkiu. Platus laikinųjų sutarčių naudojimas yra susijęs su lėtesniu našumo augimu (be kita ko, rečiau naudojantis mokymo darbo

⁽¹⁾ 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 120, 2013 4 26, p. 1).

vietoje galimybėmis), prastesnėmis darbo sąlygomis ir didesne skurdo rizika. Atrodo, kad naujausios darbo rinkos reformos turėjo nedidelį teigiamą poveikį mažinant nuolatinių ir laikinųjų sutarčių segmentaciją, o šiuo metu vykdomas darbo inspekcijų stiprinimas duoda teigiamų rezultatų kovojant su piktnaudžiavimu laikinosiomis sutartimis. Vis dėlto tam tikri Ispanijos darbo rinkos ypatumai vis dar gali atgrasyti nuo įdarbinimo pagal nuolatines sutartis; tai, bei kita ko, netikrumas teisinio ginčo atleidus darbuotoją atveju, taip pat palyginti didelės išeitinės išmokos pagal nuolatines sutartis dirbantiems darbuotojams. Be to, įdarbinimo paskatų sistema tebėra padrika ir nėra veiksmingai orientuota į įdarbinimo pagal neterminuotąsias sutartis skatinimą. Nors neseniai Ispanija įsteigė užimtumo kokybės klausimų darbo grupę, Ispanija dar nėra parengusi visapusiško darbo rinkos segmentacijos mažinimo plano, kaip numatyta 2014 m. Vyriausybės ir socialinių partnerių susitarime;

- (13) pagal atskirus regionus ir pajamų garantavimo schemas vis dar skiriasi tinkamumo naudotis tomis schemomis sąlygos, taip pat sąsaja tarp aktyvumo skatinimo ir apsaugos. Pajamų garantavimo priemonės netaikomos tam tikroms pažeidžiamoms grupėms. Ribotą schemų veiksmingumą iš dalies paaiškina dideli regioninių minimaliųjų pajamų schemų adekvatumo ir taikymo sąlygų skirtumai ir nacionalinių išmokų sistemų suskaidymas į daugelį schemų, kurios skirtos įvairių kategorijų darbo ieškantiems asmenims ir kurias administruoja skirtingos įstaigos. Dėl suskaidymo atsiranda pertraukų teikiant paramą tiems, kuriems jos reikia, ir sunku įgyvendinti integruotus modelius. Reaguojant į daugelį problemų, atliekamas tyrimas, kuriuo siekiama įvertinti nacionalinių ir regioninių pajamų rėmimo schemų veiksmingumą. Šeimos išmokų tikslingumas prastas. Be to, atsižvelgiant į mokesčių kreditų poveikį, mokesčių lengvatų sistema apskritai yra šiek tiek regresinė. Naudojimasis vaikų priežiūros paslaugomis labai išauga kartu su šeimos pajamomis, o tai taip pat rodo, kad yra šių paslaugų prieinamumo kliūčių mažas pajamas gaunantiems tėvams. Ilgalaiškės priežiūros paslaugų teikimas gerėja, bet šioje srityje yra regioninių skirtumų ir dabartiniai poreikiai vis dar netenkinami;
- (14) ilgesnio laikotarpio našumo augimo Ispanijoje potencialą neigiamai veikia prasti švietimo rezultatai. Nepaisant didelio pagerėjimo per kelerius pastaruosius metus, mokyklos nebaigusių asmenų skaičius išlieka vienas didžiausių Sąjungoje. Mokyklos nebaigusių asmenų skaičius ir moksleivių rezultatai, ypač susiję su pagrindiniais gebėjimais, atskiruose regionuose labai skiriasi. Tarp gerais rezultatais pasižyminčių regionų sėkmingo mokyklinio ugdymo veiksmų – mokytojų mokymas ir parama atskiriems moksleiviams. Ispanijoje kurso kartojimo rodiklis antras pagal dydį Sąjungoje, o dėl to išauga mokyklos nebaigimo rizika, mažėja išsilavinimo lūkesčiai ir daromas poveikis švietimo sąnaudoms. Aukštojo mokslo įstaigų absolventų įsidarbinamumas tebėra palyginti žemas. Bendradarbiavimo su verslo įmonėmis švietimo ar mokslinių tyrimų srityje kliūtys tebėra mažas studentų ir akademiinių darbuotojų judumas, ribotos stažuotčių galimybės, paskatų stygius ir universitetų valdymo nelankstumas;
- (15) siekiant didinti našumą ir konkurencingumą, Ispanijai būtų naudinga papildomai skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas. Vis dėlto inovacijų veiklos rezultatai blogėjo ir šiuo metu yra prastesni nei 2007 m., o šalies atotrūkis nuo Sąjungos vidurkio laikui bėgant padidėjo. Esant prastiems inovacijų veiklos rezultatams, mažėja privačiosios MTTP išlaidos ir ryškėja mokslinių tyrimų bei inovacijų valdymo sistemos trūkumai. 2017 m. pradžioje pradėjo veikti Valstybinė mokslinių tyrimų agentūra, atsakinga už centrinės valdžios mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo valdymą. Iki šiol nėra sistemingo daugiametio paramos programų biudžeto planavimo. Be to, paramos programų veiksmingumas nėra sistemingai vertinamas, kad būtų pagerinta jų struktūra ir įgyvendinimas. Dėl paskatų stygiaus ir universitetų valdymo nelankstumo viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas taip pat tebėra silpnas, o mokslininkų judumas iš viešojo į privatųjį sektorių ir atvirkščiai yra mažas. Atskirų valdžios lygmenų veiklos koordinavimas nėra optimalus, todėl nėra visiškos nacionalinės ir regioninės politikos sinergijos;
- (16) Ispanijos mažųjų įmonių našumas paprastai yra gerokai mažesnis už mažųjų įmonių kitose didelėse valstybėse narėse našumą. Turint omenyje mažųjų įmonių gausumą Ispanijoje, tai turi didelį poveikį visos ekonomikos našumui. Todėl, sumažinus įmonių kūrimo, veikimo ir augimo kliūtis, išaugtų investicijos ir našumas. Ispanijos Vyriausybė per pastaruosius metus patvirtino kelias priemones, skirtas įmonių kūrimo ir augimo sąlygoms pagerinti. Kad jos būtų visapusiškai naudingos, labai svarbu šias reformas konsoliduoti ir iki galo įgyvendinti. 2013 m. priimtas Įstatymas dėl rinkos bendrumo padėjo sumažinti papildomas verslininkams tenkančias sąnaudas, kurių atsiranda dėl didelių regioninių verslo reglamentavimo skirtumų ir sutapimų. Tai, kad įmonės, gindamos savo teises, kurias riboja patekimo į rinką kliūtys, vis dažniau naudojasi šiame įstatyme numatytu skundų nagrinėjimo mechanizmu, rodo, kad galbūt reiktų dar labiau supaprastinti licencijavimo procedūras. Reiktų dėti daugiau pastangų koordinuoti atitinkamų viešojo administravimo įstaigų veiklą, be kita ko, per sektorių konferencijas. Tai yra itin svarbu siekiant užtikrinti, kad visų lygmenų esamais ir būsimais teisės aktais būtų veiksmingai šalinamos bereikalingos patekimo

į rinką kliūtys, taip pat ir susijusios su naujais dalijimosi ekonomikos verslo modeliais. Mažmeninės prekybos sektoriuje dvejopi leidimai norint užsiimti mažmeninės prekybos veiklą be reikalo riboja patekimo į rinką galimybes. Regioniniuose teisės aktuose numatyti patekimo į rinką reikalavimai, keliami vairuotojo valdomų transporto priemonių paslaugų ir trumpalaikės būsto nuomos paslaugų sektoriuose, gali be reikalo trukdyti darniai vystytis dalijimosi ekonomikai. Pirmaisiais 2017 m. mėnesiais Ispanija ėmėsi priemonių Rinkos bendrumo įstatymo poveikiui sustiprinti, pvz., neseniai patvirtintos jo įgyvendinimo gairės ir paskelbtas gerosios ir blogosios jo taikymo patirties pavyzdžių katalogas;

- (17) profesinių paslaugų reguliavimas vis dar yra gana varžantis. Protekcionistinės teisės (priskirtos veiklos rūšys) selektyviai suteikiamos kai kuriems paslaugų teikėjams, apeinant kitus, turinčius atitinkamą panašią kvalifikaciją. Daugelyje profesijų taikomas privalomos narystės profesinėje asociacijoje reikalavimas. Statybos inžinierių, architektų ir gidų paslaugų ribojamumo lygis Ispanijoje viršija Sąjungos svertinį vidurkį. Už ES vidurkį jis mažesnis patentinių patikėtinių ir teisininkų paslaugų atveju, nors galimybės užsiimti pastarąja profesija Ispanijoje yra labiau ribojamos nei galimybė užsiimti bet kuria kita profesija. Vis dar nepriimtas Profesinių paslaugų įstatymo projektas, kuriuo, be kita ko, numatomas narystės profesinėse asociacijose racionalizavimas. Šia reforma taip pat siekiama padidinti profesinių įstaigų skaidrumą ir atskaitomybę, taip panaikinti apribojimus nepagrįstai priskirtoms veiklos sritims ir apsaugoti rinkos bendrumą Ispanijoje profesinių paslaugų naudojimo ir teikimo srityje;
- (18) atsižvelgdama į 2017 m. Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Ispanijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2017 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2017 m. stabilumo programą, 2017 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Ispanija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Ispanijos politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą būtina stiprinti Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (19) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2017 m. stabilumo programą, o jos nuomonė ⁽¹⁾ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;
- (20) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo 2017 m. nacionalinę reformų programą ir 2017 m. stabilumo programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytose 1–3 rekomendacijose,

REKOMENDUOJA Ispanijai 2017–2018 m. imtis šių veiksmų:

1. Užtikrinti, kad būtų laikomasi 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendimo, be kita ko, imtis priemonių fiskalinei ir viešųjų pirkimų sistemoms stiprinti. Atlikti visapusišką išlaidų peržiūrą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose būtų galima pagerinti išlaidų efektyvumą.
2. Didinti regioninių užimtumo tarnybų, socialinių tarnybų ir darbdavių veiklos koordinavimą, kad būtų geriau reaguojama į darbo ieškančių asmenų ir darbdavių poreikius. Imtis priemonių skatinti, kad darbuotojai būtų įdarbinami pagal neterminuotąsias sutartis. Šalinti regioninius pajamų garantavimo schemų skirtumus bei fragmentaciją ir gerinti paramą šeimoms, be kita ko, suteikiant galimybių naudotis kokybiškomis vaikų priežiūros paslaugomis. Didinti tretinio mokslo atitiktį darbo rinkos poreikiams. Šalinti regioninius mokymosi rezultatų skirtumus, visų pirma stiprinant mokytojų rengimą ir paramą atskiriems moksleiviams.
3. Užtikrinti adekvačias ir nuolatinės investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas ir stiprinti jų valdymą įvairiais valdžios lygmenimis. Užtikrinti visapusišką Rinkos bendrumo įstatymo įgyvendinimą laiku, turint omenyje esamus ir būsimus teisės aktus.

Priimta Briuselyje 2017 m. liepos 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

T. TÕNISTE

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.